

Zas Patweefchu draugs.

1845 30. August.

35ta lappa.

J a u n a s s i n n a s .

Is dsittas Kreewu semmes. Pagahjuscha seema Kersones gubbermentē leelu pohstu irr nēssuse pabr tahm aitam. Us weenas muischas wehl seemas eefahkumā bija pulks no trihspsdmit tuhkskohsch galwahm, bet taggad til peeztuhkskohsch ween palikkuschi pabr. Warr rehtinaht, ka pa wissu gubbermenti wairak kā trescha dalka irr nosprahguse. Bet, warr arri fazziht, ka schis pohstis teescham naw nahzis zaur to sliktu lairu, jeb zaur kahdu nahwigu fehrgu, bet ihsten' zaur to, ka laudis tur wehl pahrleeku mas pabr sawahm aitam gabda, sewischki ne proht tahs labbasas sortes kohpt un sargaht, kā waijaga. To nomanna drihs, kad apdohma, ka tas leels awju pulks, kas tur waldischanai peederr, un deesgan labbi tohp kohpta, seemu arri gan labbi pahrzeete. — Wissbeesaki aitas nosprahgst ar to wainu, ko Wahzeeschi nosauz par plauschu puumu, un kas til tahdeem uskriht, ko woi leijas weetas turreja, woi us flapjahm gannibahm dsinne. Tadehl tahda flimmiba arri ihsten' tahdos sausos strehkos, kahdi Kersones gubbermentē, ne kā ne parahdabs, bet ja tatschu tanni mallā irr plohhsjusees, tad tas zittadi ne warr buht, ne kā tee ganni labbi naw usluhkojuschi us sawahm aitam. Un to arri katrs zilweks warr apleezinaht, kas tur redsejis, zil daschreis tee ganni sawas aitas us tahdahm gannibahm dsinne, fur woi rassa wehl ne bija isgaisuse, woi sahle bija apfarmojusees. Un tā sewischki pehrnaja Oktober- un November-mehnesi tur ugannibas daudsfreis, pee leelas miglas un kad naktis bija fallis, rihtos nosarmohahs un tahdas lihds patt pussdeenu pastahweja. Ganneem tad nu tahdas deenas aitas gan bija ja-turr kuhstis, un ar sausu barribu ja-ehdina, bet wiini ir tad bes behdahm tahs dsinne laukā. Un sinnams, us tahdu wihsi lohpi apfirge, un tohs isahrsteht ne weens ne jaudaja, jo tee pulki tur pahrleeku leeli.

Ne-issakkom' leela skahde pahr Zubni-mehnesi notikkuse Kreewu semmē zaur krussu un wehtru. Tā 11tā Zubni-deenā leels pohstis notikke tā pilssehtā Kemenei un eeksch Podolies gubbermentes pa peez leeleem aprinkeem un tanni pilssehtā, ko nosauz Balta. Weenā no scheem aprinkeem bija krussa

23. 194.

warren' leela, bet tannis zittôs naw leela', ne kâ jau ar ween. Tai weenâ aprinki krussa ne ween nopohstija druwas, bet arri plawas un dahrsus, un nositte arri mahjas-putnus. Zil leela tur skahde ihsten' effoht, to wehl ne warreja farehkinah. Zil tanni aprinki, ko nosauz Ushiza, ta skahde pee labbibas irr lihds 7030 rublus sudr. leelumâ. Ohtrâ walsti, kurrâi wahrds Zampol, rehkina to skahdi us 14,000 rubleem sudr. Zittâ aprinki, ko sauз Mogilew, ohtrâ deenâ, tai 12tâ Zuhni, krussa wehl ohtru reisi nomettahs, un abbâs deenâs tif warrena bija, ka to skahdi no pirmas deenas rehkina us 20,530 rubleem sudr. un to no ohtras deenas us 14,000. Tai pilssehtâ, kas wahrdâ Balta, krussa lihds ar wehtru norahwe juntuš un sadausija lohguš. 16tâ Zuhni gaddijahs Tschernigowes gubbermentê, ka krussa, tif leela kâ reeksti, tif pa weenu aprinki nopohstija wairaf, ne kâ 400 puhru weetas, ar daschadu labbibu apsehtas. Un tã lihds 20tu Zuhni tahds wehtras laiks dauds gubbermentês plohsijahs.

*Rijz.
No 18. 193.*

Stahsti pahr to kristigu dseesmu taifitaju Georg Neimarku.

Atotas nodakkas saklana puse.

Neimarkš, pats ne sinnadams, pahr fewi gahda.

„Tas irr itt pareisi, — tã Helferteene us Neimarku teize — „ka sawu zerribu us Deewu leek; bet ta deht arri ne waijag' tohs baggatus fungus apsmahdeht.“

„Woi tad juhs ne sinnat,“ — tã Neimarkš atteize, — „ka swehtâ bibbelê stahw rakstihš: Ne effoht labbi, palautees us waldineekeem un kungeem. Deewš paleek muhsu weenigs patwehrums waijadšibâ. Kad ne kahda zilweka rohka mums nedš warr palihdschê, nedš muhs glahbt, woi tad Deewš newaid muhsu wissu-spehzigajš Tchwš un muhsu stipra pilš?“

„Ne warru wis leegt, ka tas irr patešiba,“ — tã Helferteene atbildeja — „bet jums tak ne waijag' wis dohmaht un zerreht, ka Deewš jums pa lohgu eesweedischoht pelnu un laimi eekschâ, ja zilweki jums to ne peesneegš un juhs paschi arr' ne ruhpesitees.“

„Teem sawejeem winsch dohd meegâ. Woi to ne effect lassijuschi Deewa wahrdâ? — tã Neimarkš jantaja.

„Bet“ — tã Helferteene, rohkas kohpâ lifdama, atteize, — „par ko tad Deewš mums irr dewis prahtu un spehku? Woi tad karris zilweks naw cerohzis ta wissu-gudraja Deewa rohka, ar ko winsch pehz sawa ne-isdibbinajama padohma wissu, ko nodohmajis un nospreedis, brihnischki isdarra?“

„Nu ja“ — tã Neimarkš dohmadams isfauze.

„Nu ja“ — tã atkal Helferteene teize, — „tad nu effect tif labš, un is-rakstaj man luhgschanae=rakstu.“

Neimark's panehme papibri un spalwu few preekschâ un tad waizaja: „Us kahdu zilweku tad ta luhgſchana ees, ka es warru sinnaht, kâ ja-norakſta?“

Helferteene tâ kâ fabihjusees atbildeja: „Rakſteet tâ, kâ grafam rakſta, to wahrdu ne waijag' rakſtiht, jo tas naw waijadſigs, tadeht, ka patte winnam to rakſtu nodohſchu.“

Neimark's grohſija galwu pahr to, ka ſchi to wahrdu paſlehpe, bet no pa-teizibas dſihts, tatschu winnas gribbi pcepildija, ſinnadams, ka winna to par neeku ne likke rakſtiht. — —

„„Bet kaſ tad nu man ſchinni grahamatâ buhs ja-rakſta?““

„Iſtſtahſteet tur tahs behdas, kaſ mannu brahli taggad ſpaida.“

„„Juhſu brahli? Juhſ man ne kad ne effect ko ſazzijuschi pahr to, ka juus arri kahds brahliſ irr dſihws.“

„Irr gan. Rakſteet tiklai, rakſteet.“

„„Bet kaſ tad juhſu brahliſ irr?““

„Deewam ſchehl, taggad bes pelna un bes maifes, tomehr ne mulkis, nedſ laiſkis, bet arween' iſchakſ, uſtizzams un labſ zilwekſ. Wiſch ſtrahda katru darbu, ar ko taiſni tik warr ſewim ko nopelniht.“

„„Tâ!““ — Neimark's ſazzija — „Bet“ juhſ tak buhſeet tik labbi un ſazzifeet man preekschâ, kâ ja-rakſta.“

„Wai Deewin! — tâ ta ſkanni ſineedama atbildeja, — „es tak eſmu ne-mahzita ſeemiſchka un manni wahrdi iſkriſtu pa wiſſam nelahgi. Bet juhſ jau tahdas leetas daudſ reiſ' eſſat rakſtijuschi, effect us to mahzijuschees augſtâ ſkohlâ un pee tahda darba gaddeem ſehdejuſchi.“

„„Man' tomehr ja-ſinn, ko waijag' rakſtiht; ſtahſteet juhſ pehz ſawas wihses, gan jau es tohs wahrduſ ſalikschi tâ, kâ waijaga.““

Helferteene nu wiſſâ ſpehâ ſanehmeſ ſargatees, ka kahds wahrds ne iſ-ſpruktu, no ka Neimark's warretu ſapraſt, ko winna nodohmajufe. ſchi gohdiga ſeewa bij' preeksch defmit gaddeem deenejuſe par kehſſchi pee ta grafſa Roſenfranz un no Neimarka ſtahſteem ſſaidri bij' noprattufe, ka tas nepaſiſtams labba-darritajs zits ne kaſ ne bijis, kâ tas pats tuwaku mihtotajs grafſs Roſenfranz. Bet to winna Neimarkam ne teize wiſ, ſcha prahtu labbi pahrsinnadama. Winna nu ſtahjabs Neimarkam preekschâ, nogreſe azzis us grihdu, ſarahwe pperi, un likke pirkſtu brihſcham pee deggonu, brihſcham atkal us mutti. Us reiſ winna eſahze tâ preekschâ teift: „Labbajs grafſa kungs!“

„Ro? Kaſ tas?“ — tâ Neimark's eebrehzabs, azzis iſplehtis — „ko tad juhſ ſauzeet labbu? Ne weens irr labſ, kâ ween tas weenigajs Deewſ.“

„Tas irr gan teeſa,“ — tâ Helferteene galwu pagrohſidama atbildeja, — „tâ jau gan ne warr wiſ grafſu uſrunnaht, tahds wahrds irr preeksch tahda wihta par maſu, par ſemmu.“

„Par maſu un par ſemmu?“ — tâ Neimark's iſſauze apſſaitees un noſehdehs atkal us ſawa krehſla.

„Nu tad,“ — tà Helferteene bailigi atkal eefahze: — „Augsti-dsummis fungš!“ —

„Kas? augsti-dsummis fungš?“ — tà Neimarkš atkal brehze saskaitees. — „Woi gan winsch schahš pafaulēs gaismu pirnu reis buhš eeraudšijis kahda tohrna gallā? Ja tà irr, tad jau laikam es arri warru buht grabšs? Kad es peedšimmu, tad manni wezzaki dšihwoja kahdā namnā zettortā strehki jeh tabšchē.“ —

M. L.

(33schai lappai pawaddonš no puff bohgena, tur ta plaščaka sinna pahr Wezz. Vebalgas jaunu basnizu, un tà to eefwehtija. To pašchu lappu arri warr weenu dabbuht pirft par 2 kapeikeem subr. — 34tai un 35tai lappai pawaddonš no weffela bohgena, tur lassam: I. Apzerreršchanu pahr to, kahdu apfohlišchanu Deewa engeli Sahrai irr demušchi, un tà Ahbraamš pahr teem Sodomitereem Deewu luhdšees II. Dšeesmu, pee jaunciklu eefwehtišchanas dšeedamu.)

129.

Simna, žil naudas *fl.* August-mehn. deenā 1845 eeksch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. naudā.		Par	Maksaja:	Subr. naudā.	
		Rb.	S.			Rb.	S.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinuš smaggu	2	10	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	6	50
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	70	—	tabata = = = = =	—	75
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2	80	—	fwecsta = = = = =	3	—
—	ausu = = = = =	1	20	—	dfelses = = = = =	—	75
—	firu = = = = =	3	—	—	linnu, krobna = = = = =	1	60
—	rupju rudsu = mistu = = = = =	2	20	—	— brakka = = = = =	1	30
—	bihdeletu rudsu = mistu = = = = =	2	50	—	kannepu = = = = =	—	75
—	bihdeletu kweeschu = mistu = = = = =	4	—	—	schibtu appinu = = = = =	2	—
—	meeschu = putraimu = = = = =	2	20	—	neschibtu jeh prezzeš appinu	1	20
—	eefala = = = = =	2	—	—	muzzu silku. egfu muzzā = = = = =	6	75
—	linnu = sehklas = = = = =	3	50	—	— lasdu muzzā = = = = =	7	—
—	kannepu = sehklas = = = = =	1	60	—	— smalkas fahls = = = = =	4	10
1	wesumu feena, 30 pohduš smaggu	4	50	—	rupjas baltas fahls = = = = =	4	50
1	barroru wehrschu galku, pa pohdu = =	1	20	—	wahiti brandwihna, puffdegga = = = = =	11	—
				—	— — — — —	—	13
							50

Lihbs 29. August pee Rihges irr atnahfuschi 956 fuggi un aisbraulufchi 738.

Wrihw drikket. No Widssemes General-gubbernementes puffes: Dr. C. E. Wapiersky.